

lerede gjort Skridt. Jeg troer, vi gjøre rigtigt i at begynde med det, der stod som Midelforslag mellem dem, der ville holde paa det Hele, og Regjeringen, der vilde gaae lavere ned, og derpaa at gaae denne Scala grader viis igjennem i tre Aar; det er ikke nogen lang Tid. Jeg troer ganske sikkert, at man har Ret her, naar man ikke vil anerkjende den Forskiel, der er imellem den Art Fabricationsgrenene, som en saa stor Mængde af den virksomme og driftige Befolkning er deelagtig i, og hvor Faren, ved at bringe dem til at vakle, til at standse, er større, saaledes som det er steet med Maskinen i Oldeslohe (Hør!); thi det Vidnesbyrd foreligger her ligesaa godt som de andre, der her meddeles os paa andre Maader (A. Hage: Men det er ikke rigtig sandt). Ja, det ærede Medlem forlanger, at man skal troe hans Ord som rigtig sande; men andre offentlig udtalte Ord siger han ere ikke rigtig sande. Der er maaffee Noget i det Altsammen, der ikke er rigtig sandt (Latter). Der kan være en vis Genstodighed hos alle Parter; der er altid en Kamp mellem Handlende og Industrielle (Nei!). Man hørte, at Adam Smith i sin Tid skrev det (A. Hage: Nei!). Det ærede Medlem læste jo om de misundelige Fabrikanter (A. Hage: Men derfor ere de ikke uenige). De befindes sig i en stadig Kamp; thi, naar en Gjenstand fabrikeres her i Landet, saa handler Importeuren ikke med den, og, naar en Importeur kan skaffe sig en Adkomst til Erhverv ved sine Forretninger, saa finder han en Modstander i dem, der forhindre ham i at gjøre det. Det er en retmæssig Kamp og en heldig Kamp, men vi skulle ikke lade os friste til i saa Henseende at slutte os enten til den ene eller til den anden Side. Vi skulle gaae den simple, sikre Middelvei, og stoppe, hvor vi troe, at den Ene eller den Anden lader sig lede for meget af Betragtninger, med Hensyn til hvilke han har den fuldeste Overbeviisning om, at Retfærdigheden er paa hans Side, men hvor Banen til at gjøre sig fortrolig med disse Betragtninger igjennem hans Stilling og hans Livsforfatning har gjort ham eenstodig i hans Anskuelse. Vi, siger jeg, have her liggende for os en Sag, som, efter min Overbeviisning, har den eien-

dommelige Natur, at den i en højere Grad bærer en stor Deel af Befolkningen, at den ved Regjeringens Forslags Indflydelse er drevet frem til det Punct, hvorpaa den nu staaer, og at den netop nu, som man siger, staaer paa det Trin, at den meget snart ved indre Concurrence vil være saaledes, at den, naar vi gjøre vort Toldgebet større, vil være istand til at bevise alle Toldsatfers Overflødighed. Denne Opfattelse troer jeg Ingen skal tilføje, og, naar man fremfører Kludsamlerne blandt de Personer, hvis Ret og hvis Fordeel vi ikke skulle overse, saa er jeg meget villig dertil: men jeg vil spørge Enhver, der her er tilstede og kender disse Mandes Skjæbne og Stilling, om de troe, at Kludsamleren, Stodderen, der gaar ud med Kurven paa Maffen og rager med sin Stof i det Skarn, der er fjort ud, paa Grund af den højere Priis i England vil faae mere for sit Arbejde, end han nu faaer (Ja! Ja!). Hans Stilling forandres ikke det Mindste. Jeg indrømmer, at der vil være flere om at samle Klude, men have de nogensinde seet, at Stodderen er bleven gjort til noget Andet end en Stodder af dem, der have kjøbt af ham. Der er En over Stodderne, der er lidt mere og faaer lidt mere, og tilfødt kommer den, der veed at sætte sig i Besiddelse af Gjenstanden, til en ringe Priis og at sælge den dyrt, og han putter det Meste i sin Lomme. Det er ogsaa godt, at der kan erhverves store Formuer; jeg skal ikke være den, der her udtaler, at vi skulle virke derimod, men vi skulle dele Folk lige imellem og ikke forhaste os i hvad vi gjøre. Jeg har nu søgt at gjøre rede for, hvorfor jeg har valgt disse to Toldsatfer. Det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (A. Hage) har frygtet for, at jeg skulde tage mit Forslag tilbage, men han kan være ganske sikker paa, at jeg ikke skal gjøre det. Den eneste Veie, hvorved det viger tilbage, er naturligviis den, at det ærede Medlem og Mange med ham stemmer for det af Mindretallet stillede Forslag. Det skulde jeg helst ønske gik igjennem, og det staaer jo til Thinget at vælge imellem disse to Forslag. Der foreligger naturligviis ogsaa et tredie, men jeg gjentager for de ærede Medlemmer, at om dette Forslag ogsaa er princi-